

แนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*
THE GUIDELINES FOR SCHOOL – BASED MANAGEMENT IN SCHOOLS
UNDER KALASIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ปัทมญา ศรีสุข

Patinya Srisuk

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ

Suwat Julsuwan

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Maharakham University, Thailand

E-mail: bpatiya_s@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพพึงประสงค์ของการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง 282 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน เป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการวิจัยพบว่า: 1) สภาพปัจจุบันการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ($\bar{X} = 4.76$) 2) แนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 20 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และด้านการบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน องค์ประกอบหลักมี 5 ด้าน ได้แก่ การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน การบริหารตนเอง การตรวจสอบและโปร่งใส มีความเหมาะสมอยู่ใน

* Received 13 May 2020; Revised 2 June 2020; Accepted 18 June 2020

ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$) ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) โดยสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน ผู้บริหารและครู พัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้และร่วมสนับสนุนงบประมาณ

คำสำคัญ: แนวทาง, การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

Abstract

This article aims at 1) to study current conditions And desirable conditions of school – based administration of educational institutions under the Kalasin Primary Education Service Area Office 2 2) to study the school – based management practices of schools under the Office of Primary Education Service Areas. Study of Kalasin Area 2 Sample group of 282 people. The stratified random sampling technique was used for questionnaires, interview forms and evaluation forms. As a tool The statistics used for data analysis were frequency, average, percentage, standard deviation. And the consistency index.

The research findings were as follows: 1) The current state of The Guidelines for School – Based Management in Schools under Kalasin Primary Educational Service Area Office 2 is in the high level. ($\bar{x} = 3.84$) The overall practice was at the highest level in all items ($\bar{x} = 4.76$) 2) The Guidelines for School – Based Management in Schools under Kalasin Primary Educational Service Area Office 2 consists of 4 main components, 20 sub – elements The main components are academic administration using school as a base. Personnel management using school – based Budget management by using schools as the base and general administration by using the school as a base. The main components are 5 areas which are decentralization Participation Returning the power of education to the public Self – management Monitoring and transparency Is at the highest level ($\bar{x} = 4.56$) the possibility is at the high level ($\bar{x} = 4.20$), with the educational institution managing in accordance With the needs of learners Administrators and teachers Develop yourself using various methods. Stakeholders exchange knowledge, know – how and contribute to the budget.

Keywords: Guidelines, School – Based Management, Kalasin Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

แนวทางการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาเพื่อกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้ชุมชนมีบทบาทและส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาโดยมุ่งหวังให้การกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการปรากฏชัดเจนตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ระบุว่า“ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง...” การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาในการปฏิรูประบบบริหารการศึกษามุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ได้มีส่วนร่วมกันตัดสินใจในการจัดการศึกษาให้มากที่สุดซึ่งเป็นแนวคิดการบริหารในลักษณะที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management: SBM) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้สถานศึกษามีอิสระและมีความล่องตัวในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านการเงิน ด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและให้มีการบริหารในรูปคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนครู ผู้แทนชุมชน โดยมีความเชื่อว่าการตัดสินใจที่ดีที่สุดเกิดจากการตัดสินใจของคณะบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด และมีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนมากที่สุด (อุทัย บุญประเสริฐ, 2546) ซึ่งคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายในสังคมไทยได้เรียกร้องให้ภาครัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญเป็นอันดับแรก เนื่องจากการจัดการศึกษาที่ผ่านมาไม่สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศทำให้ประเทศประสบภาวะวิกฤตในด้านต่าง ๆ มากมาย ซึ่งจุดอ่อนและข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในวงการศึกษาโดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวพันกับการกระจายอำนาจบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย 6 ข้อ ได้แก่ มีการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง มีสายการบังคับบัญชายาวทำให้ขาดเอกภาพในการบริหาร ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีอำนาจการตัดสินใจ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับผู้บังคับบัญชามากกว่าผู้เรียน ชุมชนและผู้ปกครองไม่มีบทบาทในการจัดการศึกษา และหลักสูตรการเรียนการสอนไม่สอดคล้องสภาพและความต้องการของท้องถิ่น (ธีระ รุญเจริญ และคณะ, 2545)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 169 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ 5 อำเภอในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ โรงเรียนที่อยู่ในอำเภอ

ยางตลาด อำเภอห้วยเม็ก อำเภอน้ำขุ่น อำเภอท่าคันโท และอำเภอหนองกุงศรี ซึ่งสถานศึกษาตั้งกระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งหมู่บ้านขนาดเล็ก หมู่บ้านชุมชนขนาดใหญ่ ตามอำเภอ ตำบล ตามสภาพภูมิศาสตร์สถานศึกษาบางแห่งตั้งอยู่ติดถนนลาดยาง การคมนาคมไปมา สะดวกสบาย สถานศึกษาบางแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้คุณภาพการศึกษาก็แตกต่างกันไป ตามสภาพที่ขาดแคลนครู ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และนักเรียนขาดความพร้อม ทำให้การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามนโยบายการกระจายอำนาจ การบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาหรือการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานยังขาด ความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน

จากภูมิหลัง ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จึงมีความสนใจศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อให้ได้แนวทางที่เป็นประโยชน์ ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้อย่างจริงจัง เข้มแข็ง ตลอดจนดำเนินงานด้านการบริหารงานในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพพึงประสงค์ของการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการแบ่งเป็น 2 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ประชากรประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในปีการศึกษา 2562 รวม 1,882 คน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 152 คน และครู จำนวน 1,730 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ (Yamane, 1973) โดยจำนวนประชากรหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 10 – 15% งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ 15% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 282 คน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารจำนวน 30 คน และครู จำนวน 252 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2558)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้รูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (Dual – Response Format) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) จำนวน 1 ฉบับ คือ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ ในการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เก็บข้อมูลในระยะที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา
โดยการประเมินลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ตอนที่ 1 การประเมินลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})
การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของแนวการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยใช้แบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล (Modified Priority Needs Index: PNI_{modified})

ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนนาอวนวิทยาสตรี โรงเรียนโคกเจริญวิทยา และโรงเรียนโคกเครือวิทยา ตามกรอบแนวคิด 5 ด้าน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร 3 คน และครู 3 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง

(Structured Interview)การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการสรุปประเด็นการและนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 ระยะที่ 2 จากการสัมภาษณ์ กำหนดร่างแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมแล้วความเป็นไปได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2558)

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2558)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

องค์ประกอบ ที่	องค์ประกอบ/ตัวชี้วัด	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	4.00	0.75	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด
2	บริหารงานบุคคล โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	3.73	0.76	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด
3	การบริหารงานงบประมาณ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	3.72	0.83	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด
4	การบริหารงานทั่วไป โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	3.89	0.84	มาก	4.96	0.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		3.84	0.80	มาก	4.76	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดข้อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.00$) การบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 3.89$) บริหารงานบุคคลโดยใช้

โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 3.73$) การบริหารงานงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการ ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ การบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.96$) การบริหารงานงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการ ($\bar{X} = 4.73$) การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.71$) บริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.65$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

องค์ประกอบของแนวทาง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน						
1.1 สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่าง อิสระ ตามบริบทของตนเอง ตรงตามความต้องการของ ชุมชน ผู้เรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
1.2 สถานศึกษาควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาเพื่อให้ตรงตามความต้องการ ความ ถนัดของผู้เรียน	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
1.3 คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียมีส่วนร่วมในโครงการและการจัดการเรียนการ สอน	3.80	0.45	มาก	3.80	0.84	มาก
1.4 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอน สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
1.5 สถานศึกษามีการรายงานผลและเผยแพร่ผลการ ดำเนินงานวิชาการ แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชนและ สาธารณชนอย่างกว้างขวาง	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
รวม	4.44	0.49	มาก	4.20	0.57	มาก
2 ด้านการบริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน						
2.1 สถานศึกษาควรมีการวางแผนพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อเป็นประโยชน์ด้านคุณภาพการศึกษา	4.60	0.55		4.40	0.89	มาก
2.2 คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน อัตรากำลัง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่ตรงตาม ความต้องการของสถานศึกษา	4.40	0.55	มาก	4.20	0.84	มาก
2.3 คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้มีส่วนได้	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก

องค์ประกอบของแนวทาง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา						
2.4 สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนานตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลายทันสมัย และต่อเนื่องซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2.5 การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษามีความโปร่งใสตรวจสอบได้ และมีรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ที่ถูกต้องสมบูรณ์	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.56	0.53	มากที่สุด	4.44	0.64	มาก
3 ด้านการบริหารงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน						
3.1 สถานศึกษาควรบริหารงบประมาณอิสระ สามารถตัดสินใจในการใช้จ่ายงบประมาณได้เองด้วยความโปร่งใส ตามกรอบของกฎหมาย	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
3.2 สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ และวางแผนการดำเนินงานตามโครงการของสถานศึกษา	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
3.3 สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมสนับสนุนงบประมาณหรือวัสดุ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก
3.4 สถานศึกษาควรสนับสนุนให้กลุ่มสาระทุกกลุ่มสาระ กำหนดแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการงบประมาณด้วยตนเอง	4.60	0.55	มากที่สุด	3.60	0.55	มาก
3.5 สถานศึกษาควรมีสารสนเทศด้านงบประมาณให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน โปร่งใสตรวจสอบได้	4.20	0.45	มาก	4.40	0.55	มาก
รวม	4.48	0.51	มาก	4.12	0.57	มาก
4 ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน						
4.1 มีการกำหนดแผนการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นอิสระ เข้ากับบริบท และไม่ผิดระเบียบ	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
4.2 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากร คณะกรรมการผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมหรือด้านอื่น ๆ ตามความถนัด	4.40	0.55	มาก	3.80	0.45	มาก
4.3 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงานและ สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา	4.60	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
4.4 สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรตัดสินใจได้ด้วยตนเองอย่างอิสระบนพื้นฐานของระเบียบ เพื่อการบริหารงานที่คล่องตัวและมีคุณภาพ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
4.5 สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ สร้างความเข้าใจ เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อองค์กร และแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก

องค์ประกอบของแนวทาง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รวม	4.56	0.53	มากที่สุด	4.20	0.49	มาก
รวมทั้งหมด	4.51	0.52	มากที่สุด	4.24	0.16	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทาง การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ด้านความเหมาะสมผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็น ฐานและด้านการบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.56$) ด้านการบริหาร งบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.48$) ด้านการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียน เป็นฐาน ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ ด้านความเป็นไปได้ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่โดยรวม มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.44$) ด้านการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและด้านการบริหารงานทั่วไปโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.20$) ด้านการบริหารงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.12$)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมา อภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน บริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารงานงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามลำดับ ประกอบกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในมาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาของแต่ละแห่งทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมของสถานศึกษาของตนเอง ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงาน บุคคล และการบริหารทั่วไปจึงถือเป็นบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงของผู้มีส่วนได้

ส่วนเสียกับการบริหารจัดการศึกษาทุกฝ่ายทั้งผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ที่ต้องร่วมมือกันในอนาคตที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียน ซึ่งถือเป็นผลผลิตหลักทางด้านการศึกษามีการพัฒนาให้มีคุณลักษณะของความเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทัดตะวัน นามจุมจัง ที่กล่าวว่า สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากว่า ลักษณะสำคัญของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประการหนึ่ง คือ การกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังโรงเรียน โดยตรงบนพื้นฐานความเชื่อว่า โรงเรียนสามารถบริหารจัดการตนเองได้ หัวใจของการพัฒนาคุณภาพของคนที่อยู่ในโรงเรียน โรงเรียนจึงต้องรักษาและพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นตลอดเวลา คุณภาพของโรงเรียนต้องเกิดจากฝีมือของบุคลากรในโรงเรียน โดยบุคลากรภายนอกให้การสนับสนุนเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน บุคลากรในโรงเรียนทุกคนทุกฝ่ายจึงต้องตระหนักถึงการกิจอันสำคัญยิ่ง นั่นคือ ครู อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน จะต้องสร้างและพัฒนาคุณภาพของตนให้มีความพร้อมที่จะใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพศิษย์คุณภาพของนักเรียน หรือคุณภาพของโรงเรียน จะเกิดได้ก็จากความสมานฉันท์ในการทำงานร่วมกันการสร้างภาวะกัลยาณมิตรร่วมวิชาชีพจึงเป็นความจำเป็นเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่อบอุ่นไปด้วยมิตรภาพ (ทัดตะวัน นามจุมจัง, 2558) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของโยธิน สิงห์คำ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านยังพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ดังนี้ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการบริหาร ตนเอง หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (โยธิน สิงห์คำ, 2560)

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ การบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารงานงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน บริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของโคภิชฐศักดิ์ เดชะสิทธิ์ สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจาก

ค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ หลักการคืบอำนาจจัดการศึกษาให้กับประชาชน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ หลักการบริหารตนเอง และหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล รองลงมาคือ หลักการมีส่วนร่วม และหลักการกระจายอำนาจ ตามลำดับ (ไศยสิทธิ์ศักดิ์ เดชะสิทธิ์, 2560) และ ชนิดาภรณ์ อุ่นจรัส ได้กล่าวว่า สภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ข้อและอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารงานงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการจำเป็นตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารตนเอง ด้านการตรวจสอบและโปร่งใส และด้านการกระจายอำนาจ ตามลำดับ (ชนิดาภรณ์ อุ่นจรัส, 2560)

2. แนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก และ 20 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และด้านการบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน องค์ประกอบหลักมี 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกระจายอำนาจ 2) การมีส่วนร่วม 3) การคืบอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน 4) การบริหารตนเอง 5) การตรวจสอบและโปร่งใส

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและด้านการบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ด้านการบริหารงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และด้านการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามลำดับ หากดูจากองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ หลักการบริหารตนเอง หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วมและหลักการคืบอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน ตามลำดับ สอดคล้องกับ คณิตตรา เจริญพร ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สุดเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารตนเอง ด้านการบริหารงานแบบกระจายอำนาจ ด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล และด้านการบริหารงานแบบมีการมีส่วนร่วม (คณิตตรา เจริญพร, 2555)

ผลการประเมินความเป็นไปได้พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและด้านการบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการบริหารงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามลำดับ หากดูจากองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล หลักการกระจายอำนาจ หลักการบริหารตนเอง หลักการมีส่วนร่วมและหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน ตามลำดับ ส่วนความเป็นไปได้พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Wilson ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใน Alberta: การรับรู้ของผู้บริหารในโรงเรียนของรัฐ ค.ศ. 1994 – 1997 ผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เกิดจากผู้นำในโรงเรียน มีบทบาทในการตัดสินใจ เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชน และพัฒนาการสื่อสาร ผู้นำใช้ภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน หรืออำนวยความสะดวก ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนรู้สึกพอใจกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (Wilson, R. J., 2001)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

แนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก และ 20 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และด้านการบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แต่ละองค์ประกอบหลักมี 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกระจายอำนาจ 2) การมีส่วนร่วม 3) การคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน 4) การบริหารตนเอง 5) การตรวจสอบและโปร่งใส

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า องค์ประกอบของแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสถานศึกษามีการรายงานผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานวิชาการ แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชนและสาธารณชนอย่างกว้างขวาง

1.2 ผลการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า องค์ประกอบของแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนานตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทันสมัย และต่อเนื่องซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน

1.3 ผลการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า องค์ประกอบของแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมสนับสนุนงบประมาณหรือวัสดุ

1.4 ผลการศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไปโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่าองค์ประกอบของแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ สร้างความเข้าใจ เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อองค์กร และแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรเพิ่มความละเอียดในเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้มีความละเอียด และชัดเจน เพื่อจะได้ทราบความต้องการของชุมชนและผู้เรียน

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

โยธิน สิงห์คำ. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไศภิชฐศักดิ์ เดชะสิทธิ์. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

คณิตตรา เจริญพร. (2555). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- ชนิดาภรณ์ อุ่นจรัส. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- หัตตะวัน นามจุมจัง. (2558). การพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ. (2545). การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2558). พื้นฐานการวิจัยการศึกษา (Basic Research in Education). (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ทวีพรินท์ จำกัด.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2546). หลักการบริหารแบบฐานโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: พระรามสี่การพิมพ์.
- Wilson, R. J. (2001). School – Based Management in Alberta: Perceptions of Public School Leaders 1994 – 1997. Dissertation Abstracts International, 62(3), A-337.